

KOPPI-KURSSIN KUVAUS

KURSSIN KOODI JA NIMI:	<i>GE3 Riskien maailma</i>
OPPIAINE/-AINEET:	<i>Maantiede</i>
KURSSIN OPETTAJA:	<i>Minna Saikkonen</i>
KOULU:	<i>Jyväskylän Lyseon lukio Tikkakosken toimipiste</i>
JAKSO JA LUKUVUOSI:	<i>4/2015</i>
KURSSIN OPISKELIJAMÄÄRÄ:	<i>15</i>
KURSSIN TOTEUTUNUT KOKONAISTUNTIMÄÄRÄ:	<i>6/36 TUNTIA</i>

1. KUVAUS KURSSIN TOTEUTUKSESTA (MM. KAIKKIALLA OPPII -OSUUS TUNTEINA, KÄYTETYT TYÖTAVAT):

Maantieteen valinnainen syventävä kurssi GE3 Riskien maantiede on hyvin perinteinen reaaliaineen kurssi, jonka opettaja voi halutessaan toteuttaa pitkälti kirjaan nojautuen ja perinteisiä opettajajohtoisia työtapoja käyttäen. Tämän GE3-kurssin rakensin kuitenkin sisältämään vaihtelevia työtapoja ja rohkaisin opiskelijoita ottamaan haltuun tietoteknisiä sovelluksia jopa siten, että rohkeudesta tehdä ja soveltaa sai aina arvioinnissa lisäpisteitä. Näin ollen KOPPI-kurssin etätuntien pitäminen soveltui helposti osaksi muutenkin tietoteknisesti vaihtelevaa kurssia.

Toteutin GE3-kurssin aikana 3 kahden tunnin mittaista ConnectPro-välitteistä videoetätuntia. Tunnit sijoitin kurssisuunnitelmaan aamutunteihin, jotta opiskelijalla olisi ollut aito mahdollisuus osallistua tunneille kotoa. Osa opiskelijoista tuli luokkaan, mutta osallistui ConnectPro-istuntoon luokkatilassa, lukion tai omien tietokoneidensa välityksellä. Tuntien aiheiksi valikoituivat 1) eroosio ja aavikoituminen, 2) meret ja niiden ongelmat sekä 3) matkailun ongelmat. Tuntien suunnittelun lähtökohtana olivat ConnectPro:n kautta mahdollistuvat pedagogiset ratkaisut - en halunnut tyytyä vain luennoimaan, vaan halusin opiskelijoiden olevan mukana tunnin toiminnassa. Mielestäni onnistuin siinä vähintään kohtuullisesti, ottaen huomioon, etten ole käyttänyt laitetta opettajan roolissa koskaan aiemmin, enkä myöskään nähnyt kaikkia kokeilemiani ratkaisuja käytettävän missään aiemmin.

ConnectPro-istuntoja varten minulle luotiin oma tila, jonne opiskelijat saapuivat lähettämäni linkin välityksellä (Wilma-viesti jo edellisenä päivänä). Ensimmäinen kerta epäonnistui täysin, sillä videoneuvotteluhuone ei toiminut, johtuen puutteellisista käyttöoikeuksista. Jouduin ohjeistamaan opiskelijoita tekemään tehtäviä itsenäisesti (Wilman-viestin avulla ohjeet tehtä-

viin). Verkon yli tapahtuvaa opiskelua tapahtui kuitenkin ohjeistuksen mukaisesti. Opiskelijat tuottivat mm. samalle Paddlet-alustalle kuvauksia maailman autiomaista huolimatta fyysisestä opiskelupaikastaan kyseisenä hetkenä.

Linkki käyttämäni Powerpoint-aineistoon (jossa linkit myös opiskelijoiden tuotoksiin):

<https://www.dropbox.com/s/xta4buj5h7fb4mr/Eroosio%20ja%20aavikoituminen1.pptx?dl=0>

Merien ongelmat –osuudessa paikalla oli noin kymmenen opiskelijaa; osa kotiyhteyden kautta, osa luokassa, mutta omalla koneellaan.

Tunti rakentui tekemääni ja videoyhteyden kautta jakamaani Powerpoint –esitykseen. Opiskelijoiden liittyttyä istuntoon, heidän tuli kommentoida aloituskuvaa Chat-palstalle (Söisitkö kuvan kalaa, missä päin maailmaa ollaan?), jolloin toiminto tuli heti alussa tutuksi. Kävin joitakin ongelmia läpi opettajajohtoisesti (n. 10 min), jonka jälkeen katsoimme videon öljytuhoista – jaoin oman näyttöni opiskelijoille ja video näkyi ja kuului ainakin opiskelijoiden mukaan riittävästi hyvin. Opiskelijoiden tuli vastata videon perusteella annettuihin kysymyksiin ja kirjata ne Chat-palstalle. Lisäksi internetistä piti etsiä keinoja meren puhdistamiseksi mm. jätteistä ja kirjoittaa ne Notes-osioon. Lopuksi jaoin opiskelijat neljään erilliseen ryhmään, joissa heidän tuli omana ryhmänään etsiä korallien tai kosteikkojen ongelmia. Pienemmissä ryhmissä opiskelijat uskaltautuivat avaamaan videoyhteyden ja mikrofonin, mikä minusta oli erityisen rohkaisevaa jatkon kannalta.

Linkki käyttämäni Powerpoint-aineistoon:

<https://www.dropbox.com/s/lvvqecpz4pbuyyd/Meret.pptx?dl=0>

Ryhmätöiden teon alussa vallitsi aina sekaannusta – mitä pitää tehdä, kuka tekee ja miten; samoja ryhmätyön ongelmia kuin normaalissa luokkaopetuksessakin. Opiskelijan kannalta pikkuryhmään ”heitto” oli ensimmäisellä kerralla uusi kokemus – heidän tietokoneensa näyttöruutu muuttui, eivätkä he olleet enää yhteydessä toisiinsa kuin pikkuryhmänsä (2-3 hlö) sisällä. Olin valmistellut huoneet etukäteen, jolloin ohjeistus pysyi koko ajan näkyvillä. Vierailin itse pikkuryhmissä ohjaamassa ryhmätyön tekoa, mutta uusi väline ja tapa toimia vaativat vielä totuttelua, kun verkon yli täytyy sopia kuka tekee ja mitä. ConnectPro:n muistiinpanovälineet yms. eivät ole parhaat ryhmätyön tekemiseen, sillä samanaikainen kirjoittaminen on vaikeaa. Tämän vuoksi suosisinkin enemmän vaikka GoogleDocs:n, Paddle:n tms. alustoja.

Viimeisellä kerralla lähes kaikki olivat mukana ja aloitimme läksyntarkastuksella: jokaisen tuli kirjoittaa Notes-osioon huomioita maailman tilasta. Kursori pomppi, kun useampi yritti kirjoit-

taa samanaikaisesti, eikä tulosta saatu aikaan. Linkki Powerpoint-aineistoon:

<https://www.dropbox.com/s/lto8yj6ept3f5qm/matkailu.pptx?dl=0>

Kolmannella kerralla opiskelijat suhtautuivat yhä mutkattomammin istuntoon, ryhmätyökin sujui, eikä suuria ongelmia ollut. Työtapaan totuttiin. Valitettavasti aikapulan vuoksi emme ehtineet purkaa ryhmätöitä, mikä olisi ollut laitteiden puolesta helppoa ja mahdollista.

2. ARVIO TOTEUTUKSEN TOIMIVUUDESTA:

MIKÄ TOIMI PARHAITEN:

Kun kaikki toimi (ts. kun videoneuvottelulaitteisto toimi), kaikki sujui kuin luokassa; osalla jopa paremmin, kun ei ole kavereita häiritsemässä (opiskelijoiden kommentti).

Ensimmäisellä kerralla opettajan kannalta helpotti paljon se, kun muutama oli koneen kanssa luokassa – voi kysyä, näkyykö, kuuluuko, mitä teidän näytössä tapahtuu jos teen näin. Kaikki toimi yllättävän hyvin, eikä ongelmia enää kolmannella kerralla ollut.

ONGELMIA, KEHITETTÄVÄÄ:

Yksittäiset etätunnit, jotka toteutetaan ottamatta huomioon opiskelijan muuta päiväohjelmaa voivat aiheuttaa ongelman seuraavalle tunnille siirtymisen suhteen. Koska välitunnin pituus on usein vain 10-15 minuuttia, opiskelijan piti nyt aamutunneilla valita (vaikka tunnit pidettiin nyt ilman välituntia) lähteekö etätunneilta pois ennen tuntien loppumista tai myöhästykö seuraavilta tunneilta. Tämä ongelma toki ratkeaa, jos koko opiskelija olisi viikosta yhden kokonaisen päivän etäyhteyden päässä, mutta opiskelutapana epäilen tällaisen mallin olevan raskas.

Ryhmätöiden tekeminen ConnectPro:n Notes-osioon ei suuremmilla ryhmillä onnistu, se tulee huomioida ja käyttää muita esim. GoogleDocs, Paddlet.

Osa oppilaista mainitsi ongelmaksi internetyhteyden heikkouden. Tämä aiheuttaa sen, että he putoavat välillä pois neuvotteluhuoneesta.

Varasuunnitelma on ainakin aluksi hyvä olla, esim. itsenäiset tehtävät, jos mikään ei toimi.

3. EROT ”PERINTEISEEN” (KONTAKTIOPETUS LUOKASSA) KURSSITOTEUTUKSEEN VERRATTUNA:

OPISKELIJAN/OPPIMISEN KANNALTA:

Jos pedagogiikassa otetaan huomioon laite ja sen mahdollisuudet eikä tyydytä esittämään luentoa, näen, että opiskelu on helppoa ja tehokasta. Opiskelijan kannalta videoneuvottelutyötapa vaatii totuttelua, mutta näyttää siltä, että omaksuminen tapahtuu nopeasti.

Laitteistojen toimivuus ja nettiyhteyden laatu ovat tärkeitä, jotta opiskelija ei ”putoa” pois istunnosta. Langaton nettiliittymä voi olla ongelma. Ipadit eivät toimi ConnectPro:ssa kovinkaan hyvin, ääni saattaa muodostua ongelmaksi.

Osa keskittyy paremmin, osa heikommin. Osa viihtyy paremmin, osa heikommin. Opiskelijapalautteen perusteella tapa on kuitenkin toimiva, kunhan kaikki opetus ei tapahdu verkossa. Suurimpia ahdistuksen aiheita ovat laitteiden toimivuus.

OPETTAJAN/OPETTAMISEN KANNALTA:

Opettajalta työtapa vaatii laitteiden hallintaa ja ymmärrystä mahdollisuuksista, mutta itse käytiin laitetta ensi kertaa, joten vaikeaa se ei ole. Tuntisuunnitelman teossa tulee huomioida opiskelijoiden siirtyminen kouluun/koulusta.

Pedagogisessa suunnittelussa ottaisin huomioon opiskelijan lyhytjännitteisyyden lisääntymisen tällä työtavalla. Pyrkisin jatkossa siihen, että työtavat (luennointi, videot tms.), joissa opiskelija toimii ainoastaan vastaanottajana, olisivat mahdollisimman vähäisiä. Opiskelijapalautteessa nousi esiin nimenomaan keskittymiskyvyn herpaantumisen ongelma. Opiskelijat kokevat ruudun katsomisen haasteelliseksi ja kiusaus muille palstoille karkaamiseen on vain napin painalluksen päässä. Ryhmätyöt, muut tehtävät ja kyselyt (esim. Socrativen lyhytäänestykset varmaan toimivat täälläkin) haastavat opiskelijat olemaan mukana.

Yhdessä opiskelijapalautteessa oltiin huolestuneita siitä, jos jokin asia jää epäselväksi, kuinka siihen saa täsmennystä. Tämä opettajan tulee varmistaa esim. Chat-palstan käytön kautta, jonne opiskelija voi kirjoittaa kommentteja ja kysymyksiä. Käytön yleistyessä tämä ongelma poistuu, kun opiskelijat rohkaistuvat viittaamaan ja esittämään kommenttinsa suoraan äänten livevideoiden avulla.

Etätuntien yhteydessä käytettävät alustat (Paddlet, Socrative yms.) on hyvä tehdä tutuksi jo ennen etätunteja, jotta kaikki käytettävät välineet eivät ole uusia. Tämä vähentää opiskelijan kokemaa turhaa ahdistusta teknisen puolen toimivuudesta. Ensimmäisillä toteutuskerroilla sekä osan opiskelijoista että opettajan kannalta voi olla helpompaa, että videoneuvotteluun osallistutaan sekä luokasta omalla koneella että etäyhteyden päästä. Opettaja saa tällöin kysytyä paikalla olevilta opiskelijoilta kommentteja ja kerryttää omaa osaamistaan.

4. TIIVISTELMÄ OPISKELIJAPALAUTTEESTA:

Opiskelijoiden suhtautuminen oli suurimmaksi osaksi positiivista, osa piti tavasta, vähemmistö ei (3 opiskelijaa 11 vastanneesta opiskelijasta ei pitänyt). Perusteluina, miksi tavasta ei pidetty, olivat mm. laitteistojen toimivuus, keskittymisen puute ja yksi ilmoitti, että: "En vain pidä".

Palautteessa suurimmaksi ongelmaksi nostettiin tekniset ongelmat ja se, että ruudusta on helpompi herpaantua. Myös opiskelijoiden kulkeminen seuraaville tunneille muodostui ongelmaksi. Toisaalta monet kokivat sen, että oma keskittymiskyky jopa parani, kun ei ollut muuta hälinää ympärillä. Jokunen koki, ettei mikään muuttunut luokkatilanteessa, mikä mielestäni oli paras tulos.

Opiskelijat olivat myös sitä mieltä, että opiskelu kotona oli mukavaa, kun ei tarvinnut tulla kouluun heti aamulla. Silloin tällöin suoritettuna tapa oli toimiva, mutta jatkuvaan opetukseen (kaikki tunnit videoneuvottelulaittein) opiskelijat eivät tapaa suosittelle (tämä saattaa johtua tottumisen puutteesta, laitteiden toimimattomuudesta?).